

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Szerkesztő- s kiadóhivatal:
K.-Vásárhelyt a könyv-
nyomdában, Csik-Szeredán
T. Nagy Imre szerkesztő
lakásán.

Megjelenik: vasárnap, kedden, csütörtök-
kén és szombaton.
Előfizetési díj: egy évre 6 frt, fél évre 3 frt,
negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára helyben 3 kr.

Hirdetők és nyílt-terek
árszabály szerint felvétet-
nek a kiadóhivatalban
Cs.-Szeredán és Kézdi-Vá-
sárhelyt.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel értesítjük olvasó közönségünket, hogy
előfizetéseket március 1-től számítva is elfogadunk.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre 6 frt — kr.

Fél évre 3 frt — kr.

Negyed évre 1 frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalba és pedig K.-
Vásárhelyt a nyomdába, vagy Csik-Szeredába T. Nagy
Imréhez küldendők; vidékről legcélszerűbben posta-
utalvánnyal.

K.-Vásárhelyt, 1882. február 24.

A „Székelyföld“ kiadó hivatala.

Táviratok.

— Magyar távirati iroda Budapestén. —

Budapest, febr. 22. Munkácsy tiszteletére az
írók és művészek zártkörű lakomát rendeztek, elő-
adásokkal.

Páris, febr. 24. A Forangu-család lemondott
a Rothschild-estélyen való megjelenésről.

Szeged, febr. 24. Dorozsmán tegnap reggel tűz
ütött ki szélvihar mellett; a város nagy része
fenyegetve van.

Mi újság?

A képviselőház ülése febr. 20-án.

Az új pénzügyi vámok. Tárgyalás alá vé-
tetett a némely pénzügyi vámokhoz ideiglenesen be-
szedendő pótlékokról szóló tvjavaslat.

Baross Gábor, a közgazdasági bizottság előadója,
röviden ajánlja a törvényjavaslat elfogadását.

Ugron Gábor nem fogadja el a tvjavaslatot, mert
a pénzügyi eredmény, mely ezen vámokból származik,
ismét a jelen rendszer szerint használatnak fel, a kor-
mány pedig már eddig is bebizonyította, hogy képtelen
az ország háztartásának egyensúlyát megteremtteni.
Nem akar újabb eszközt szolgáltatni a kormánynak,
hogy eddigi politikáját folytathassa s azért mellőztet-
ni kéri a tvjavaslatot. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Gál Jenő (világosi) azt hiszi, hogy annak, a ki a
javaslat célját helyesli, azon formát is, melyben az
előterjesztett, habár kelletlenül, el kell fogadnia. Szó-
ló nem nagy örömmel fogadja el a törvényjavaslatot,
mert az a véleményeket a vámtarifá javára kétsége-

lenül praeokkupálni fogja. A következő határozati ja-
vaslatot nyújtja be:

Határozati javaslat.

„A némely pénzügyi vámhoz ideiglenesen beszede-
dő pótlékokról szóló törv. javaslat elfogadtatván, uta-
sítatik a kormány, hogy a kávéfogyasztási adónak a
kivévám tervezett végleges felemelés kérdésének ez-
zel egy időben leendő megszüntetése céljából úgy
az 1881. évi IV. t.-cz. módosítása iránti törvényjavas-
latnak beterjesztése, valamint a szükséges adminisz-
trativ rendszabályok által minden előkészületet ideje-
korán tegyen meg.“

Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter megjegyzi,
hogy nézete szerint e javaslat elfogadása nem preju-
dikál a vámtarifának, mert hiszen épen most van mód-
ja a háznak nyilatkozni az iránt, helyesnek tartja-e
a vámemelést?

Baross Gábor előadó végszava után a ház elfo-
gadja a részletes tárgyalás alapjául a tvjavaslatot.

Gál Jenő határozati javaslata a részletes tárgya-
lás után fog szavazásra tüzetni, minthogy tétethetnek
a részletes tárgyalás folyamában oly módosítások, me-
lyek a határozati javaslatot feleslegessé teszik.

Megkezdetvén a részletes tárgyalás, Steinacker Ödön
az első szakaszhoz azon módosítványt terjeszti elő,
hogy a febr. 15-ike előtt feladott árak után pótlék
szedetni fog, a mennyiben a február 15-ike előtt ut-
nak indítás hitelesen igazoltatik.

Az első szakasz a módosítvány mellőzésével fogad-
tatik el.

Gál Jenő a következő új 3-ik szakaszt indítványozza:
Ezen törvény érvényének tartama alatt az 1881-ik
IV. t.-czikkben megállapított kávéfogyasztási adó a
zárt városokban nem fog szedetni, nyílt községekben
pedig a kávéfogyasztási adóátalány összegének ezen
törvény hatályának ideje alatt esedékes része az ado-
zó fél, czukor- és sörfogyasztási adójának átalányába,
vagy esetleges egyéb adójába számítandó.

Ezután folytatott a pénzügyminiszteri költségve-
tés tárgyalása. A mult élebsben a dohánymonopoliumra
vonatkozó czímmel szakadt meg az eszmecsere. Onod
akkor a dohánymonopolium megszüntetése céljából
határozati javaslatot adott be.

Orbán Balázs azon visszasságokat ecseteli, melyek
a dohánymonopoliummal együtt járnak. Ennek meg-
szüntetései a díjtételt 40 ☐ ölenkint 4 firta kéri le-
szállíttatni.

Neppel Ferencz azon visszasságok megszüntetését sürgeti, melyek a kezelésnél tapasztalhatók.

Somssich Pál most is azon meggyőződésben van, melyet 12 és 9 évvel ezelőtt Mórincz Pállal együtt osztott, hogy a monopoliüm Magyarországnban káros és azt meg lehetne szüntetni.

Madarász József Onody határozati javaslata mellett szólal fel.

Szavazásra kerülven, a határozati javaslatot vetetett.

A kézdivásárhelyi iparos-társaságok egyesülése.

Kézdi-Vásárhely-város képviselőtestületének f. hó 14-én tartott közgyűlésében azon eszme merült fel, hogy a kézdivásárhelyi iparos-társaságok egyesíttessenek, illetőleg lehetővé tétessék ezen társaságok oly módon való egyesítése, hogy mindenik ipartársaság megtartsa törzsvagyonát azon tul is.

Engemet, valamint talán többeket, nem lepett meg egyeseknek ezen ohajtása, mert már évekkel ezelőtt volt ezen eszme megpendítve s többen azon nézetet tápláltuk már régen, hogy iparosaink csak úgy segíthetnek magukon gyökeresen, ha vállvetett erővel működnek közre, ha — bár fenntartásokkal is — egyesülnek.

Mindazonáltal örvendek, hogy az eszme újból felszínre került s annak gyakorlati keresztülvitelét mind többen-többen szükségének kezdik tartani.

Nem is volt annak soha egyéb akadály, mint a tájékoztatatlanság. Ma sincs.

Nem végezek tehát, úgy vélem, haszontalan munkát, ha kimutatom, hogy az iparos polgártársaim által ezen eszme gyakorlati alkalmazása elien tett kifogások alaptalanok s ha vázolom az egyesülésnek szükségkép bekövetkező áldásait.

Ezen feladatommak jelenleg csak első részét igyekezem megoldani. Jövő levlem fog szólni a többről.

Nem mondok újat, sem nagyot, ha azt mondom, hogy iparosaink általában ragaszkodnak a régi czéhrendszerhez. Ipartársaságaink nem annyira társaságok, mint czéhek jelenleg is. Kétségtelen jelei mutatkoznak itt is, ott is, mindenütt annak, hogy iparosaink a szabad iparból folyó versenyt nem szeretik s vissza kíváncsoznak a régi czéhrendszerhez.

Némelyek hiszik is, hogy valamikor a régi czéhrendszer vissza fog állíthatni.

Igy állván a dolog, úgy vélik, hogy maradjunk csak így, a mint vagyunk, a míg a régi czéhrendszer visszaállíttatik.

Ez az első balhiedelem. Balhiedelem bizonyosan, mert arról, hogy a régi czéhrendszer visszaállíttassék, álmodnunk sem lehet. Ez egyértelmű lenne a régi hűbériség, jobbágyság visszaállításával. A kontárkodás s más visszaélések ellen hozhatnak s hozzanak is célszerű törvényeket, de a régi czéhrendszer visszaállítása szabadságra, egyenlőségre törekvő századunkban már lehetetlen.

Erre várakozni tehát ok nélkül való.

Az egyesülés ellen azonban nem ezt hozzák fel döntő kifogásképen iparosaink, hanem azt, hogy egyik társaságnak több, másinak kevesebb vagyona lévén, nem igazságos s nem is kívánható, hogy a nagyobb

vagyonnal bíró társaság megossza a kisebb vagyonu társasággal értékeit.

Ezen döntőnek mondott kifogás sem állja ki azonban a kritikát, mert egyesülés esetén is kiköthető, hogy ez vagy ama társaság törzsvagyonára érinthetlen, haszna pedig, a mennyiben a közös célokra igénybe nem vétetnék, erre vagy ama célra fordítandó.

Ezen kérdésnek még más megoldása is lehetséges, tehát az az egyesülést megint nem akadályozhatja.

Egy további kifogását képezi iparosainknak azon tapasztalat, hogy a mit ők kezdeményeztek a társulás terén, annak mind rossz vége lett a helytelen kezelés által. Példa reá az 1-ső és 2-ik temetkezési egylet.

Erre csak azt válaszolom, hogy oly módon, mint az a jelzett egyletekkel történt, csakugyan ne kezdeményezzenek semmit.

Abból azonban, hogy jelzett egyletek megbuktak, nem következik, hogy a társaságok egyesülete is megbuknék, valamint az sem következik, hogy ezen egyesület oly gyeuge alapra fektetessék, mint ama megbukott egyletek. Sőt inkább következik az, hogy az alapszabályok a törvény értelmében kellő gonddal állíttassanak össze ahoz értő emberek által s azok végrehajtása kellő műveltségű és megbízható férfiakra teljes felelősség terhe alatt bízassék.

Igy nem lesz visszaélés, vagy ha lesz is, az egyesület kárt nem szenvedhet.

Argus.

Nehány szó a vörös kereszt egylet érdekében.

Ily czímű füzetet vettünk; melyből szükségesnek tartjuk megemlíteni a következőket, mert számosan vannak, kik különben a közélet nevezetes mozzanatait figyelemmel szokták kísérni, de még sincsenek kellően tájékozva az egylet szervezését, célját és működési körét illetőleg. E körülmény indította szerzőt is a fenn jelzett füzet megírására.

A vörös-kereszt egylet célja, a háboruban megsebesült vagy megbetegedett harczosok ápolása. Célja az egészségügyi csapatok működését támogatni, s a csataterén a betegápolás terén mutatkozó hiányokat pótolni.

Feladata továbbá a rokkant katonákat és a háboruban elesett vagy munkaképtelenné vált harczosok hátrahagyott családjait segíyezni.

Célja végre rendkívüli szerencsétlenségeknél, úgy mint árvíz, tüzvész, járvány esetén közhasznu tevékenységet kifejtteni.

Gondoskodik arról, hogy a sebesült vagy beteg katonák horgylétéről és holletéről szóló hírek a szülékkal, rokonokkal lehetőleg gyorsan közöltessenek.

Különös gondot fordít a sebesült vagy beteg katonák ápolására. E célból már is megnyitotta az ápolónői tanfolyamot, hol számos ápolónő részesült alapos oktatásban. Ezek bármely pillanatban az egylet rendelkezésére állanak.

Gondoskodik mozgó tábori kórházokról, s ez által megszünteti azon veszélyes bajokat, melyeket a betegek tömeges összezsutolása rendszerint okozni szokott.

A rendszer, mely a betegek elhelyezésénél eddig uralkodó volt, egyáltalában nem felelt meg a humanizmus követelményeinek. A kórházak túl voltak tömve, s azon epidemikus bajok, melyek egy-egy nagyobb háború gyászos utóhatása gyanánt rendszerint mutatkoztak, éppen e körülményben lelik magyarázatukat.

A betegek és sebesültek tovább szállítására vasuti vonatokat és hajó ambulanceokat teljesen szervezve és felszerelve bocsát a hadi igazgatás rendelkezésére.

(Folytatása következik.)

Bálikrónika.

Csik-Szt-Márton, február 22.

T. szerkesztő ur! A csikszentmártoni iskolai könyvtár javára folyó hó 19-én a csikszentmártoni iskola termében bál rendeztetett. Már a rendezők neve és ismert tevékenysége előre biztosította a bál sikerét; de hogy a bál mégis a legmerészebb várakozáson is felül jól sikerült, ez az alesiki szépek érdeme. A csinos bálteremné alakított iskolatermet már félkilencz órakor az izletes és szebbnél szebb toalettekben megjelenő kedves alakok annyira megtöltötték, hogy a buzgó rendezőség méltán kezdett aggódní, hogy miként lehessen a tánczhoz szükséges szabad tért fenntartani. Most a felnöttek bizonyították be, mily kedvelői ők is az iskolának (kivált ha ott bál van). Szorgalmasak voltak a tánczban s versenyeztek a jókedvben. A szünóra utáni füzértáncz úgy elárasztotta a termet a „naprendszer” csillogó érmeivel, hogy a rendezők egy felmerülhető „rendjelpör” megindításától tarthatnak. Ott láttuk hölgyeink közül Sándor Lászlónét leányával, Endes Józsefnét nővérével, Endes Idát és Izabellát, Székely Endrénét, Márton Ferencznét, Nagy Józsefnét leányával, Élthes Zsigánét, Jakab Dezsőné, Szász Károlynét, Mühlfay Sándornét nővérével, Becze Jánosnét leányával stb. stb. Ha a lap szűk tere engedné, egész hosszú sorát írhatnám ide a szépeknek. A táncz reggeli 6 óráig tartott s akkor azon önmegtagadással és lemondó megnyugvással kellett ott hagynunk a termet, hogy ez „örökké ugy sem mehet így”. Nagy József, Solnay Sándor és Ferenczy, rendező urak méltó elismerésünket és köszönetünket érdemlik ki már azon szíves előzékenységükért is, hogy a távolról jövőeknek szállásról gondoskodtak. A bál tiszta jövedelme 40 frt körül van.

Egy vidéki.

Mindenféle.

— **Várady Ferencz** színigazgató megbizottja: Kovács Jenő, K.-Vásárhelytől időzik előleges intézkedések megtétele végett. A társulat jövő márczius hó 4-én kezd meg előadásait a tanásház nagytermében. Ajánljuk a közönség pártfogásába.

— **Nyilvános számadás.** A Kézdi-Vásárhelyt létesítendő közkórházalap javára f. hó 18-án tartott bál összes bevétele 85 frt, a kiadás 61 frt 27 kr, maradt tiszta előadásait 23 frt 73 kr. Megemlitendők: Szabó Mózes, szeszgyáros, Nagy Dániel, volt polgármester, és Rózsási Lajos, szeszfőző urak, kik szívesek voltak jegy nélkül egy-egy frtot adni. Vinternitz Nándor és Boda Gergely uraknak, kik jegyek eladásával fára-

doztak, hogy ezen, városunkra nézve üdvös célzt elősegítsék, a rendező bizottság a nyilvánosság előtt is méltó elismerést és köszönetet szavaz. — A rendező bizottság.

— **Megint a farkasok.** Folyó hó 18-án délbén 5 farkas tett látogatást Gy.-Szt-Miklós községben, s miután mindjárt az első ház melletti akolban kecskékre bukkantak, azok közül egy darabot kiragadva, épen lakmározáshoz akartak kezdeni, midőn a házi gazda a zajra figyelmessé lett s lármát ütve, sikerült szomszédai segítségével a vadakat elűzni; de ekkor a kecske már összemarcangolva páráját kiadta volt. Egyébiránt az ily esetek — mint levelezőnk írja — Gy.-Szt-Miklóson gyakoriak, s minden évben ezerekre rug azon állatok értéke, melyek a ragadozó vadak által pusztítottak el. Ezen szomorú állapotot segitendő, a község szabad vadászatot engedett mintegy 8 négy-szög mérőföldet tevő vadász-területén, s e mellett minden, a község határán elejtett medve után 20 forintot, farkas után 4 frt jutalmat fizet; de ez se vezet célhoz mindaddig, míg a vadász-jegyek vagy végképen el nem töröltetnek, vagy a 12 frt bélyeg jelentékenyen alább nem szállítatik.

— **Helyreigazítás.** Lapunk 27-ik számában a Ferenczy Balás és Róth Mari kisasszonyról szóló eljegyzési hír — mint levelezőnk írja — alaptalan. „Várhegyi Béla” aláírással beküldött levélben lettünk felkérve ezen hír közlésére. Nem tudjuk, van-e ilyen nevű írástudó uri ember Gy.-Szentmiklóson; mert egyen-egyen minden embert egy szerkesztő sem ismerhet, kik vele levelezésbe bocsátkoznak. Ha van ilyen nevű ur: elég könnyelmű, hogy olyan komoly dolgot alap nélkül közöl; ha nincs: akkor elég szemtelen az, ki ezen név alá rejtőzve, léha misztifikációjával gyerekes tréfát akart űzni s az érdekelteknek kellemetlenséget okozott. Levelét illetékes kézhez küldöttük Gyó-Szt-Miklósról s reméljük, sikerül megtudnunk, ki az a jól értesült levelező.

— **Köszönetnyilvánítás.** Helybeli Szigeti Dániel és ifj. Kovács Mátyás urak községi fiúiskolánk számára 5—5 frtot oly célból szíveskedtek ajándékozni, hogy abból a folyó tanévi zárünnepélyen öt kitűnő és jó magaviseletű tanuló egyenlő arányban jutalmaztassék meg. Midőn ezen öt frtnak T. Molnár Dénes városkapitány urtól való átvételét elismerjük s hirlapilag nyugtázzuk: egyidejűleg nevezett szíves ajándékozóknak adományaikért köszönetünket nyilvánítjuk. K.-Vásárhelytől, 1882. febr. 21. Az iskolaszék.

Szerkesztői izenetek.

Veritas. Nem tartjuk észszerűnek ezen ügygyel tovább foglalkozni. Tért engedtünk egyszer a sértett fél panaszáának, mely szomorú félreértéseknek lett okozója; nem akarjuk tehát ez ügyet tovább mérgeíteni s nem akarjuk, hogy társadalmi életünk ily jelentéktelen dolgok miatt pangásnak induljon. Lapunk célja a társadalmi ferdeségeket nyilvánosan ostorozni, de nem célja a felzavart kedélyeket a végtelenségig vinni.

Apróságok. Előbbi nyilatkozatunk önnök is szól. Az ügyet befejezettnek nyilvánítjuk; azonban örömrőlünk szolgál, hogy a közvélemény ily szépen nyilvánul mellettünk.

Magy. kir. államvasutak.

Keleti vonal.

MENETREND.

Érvényes 1881. május 15-től.

PREDEAL-NAGYVÁRAD.

Állomások		Gyors- vonat 1.	Sze- mély- vonat 3.
Bukarest	Indul	8.15	6.30
Predeal	"	1.09	4.53
Tömös	"	1.33	1.21
Brassó	(Erk.)	2.06	6.13
Földvár	(Ind.)	2.16	6.52
Apáca	"	2.44	7.23
Kőpecz	"	3.03	7.43
Alsó-Rákos	"		8.13
Héjasfalva	"	3.54	10.15
Szegesvár	(vendéglő (Erk.)	5.07	10.32
	(Ind.)	5.12	10.52
Medgyes	Ind.	6.01	12.06
Kapus	(Elágozás)	6.13	12.24
	(N.-Sze- vendéglő) (Erk.)	6.31	12.30
	(benfélő) (Ind.)		
Tövis	(Elágozás)	7.30	2.06
	(Gy.-Fehér- vendéglő) (Erk.)	7.37	2.26
	(várfele) (Ind.)		
Kocsárd	(Elágozás)	8.18	3.24
	(M.-Vásár- vendéglő) (Erk.)	8.23	3.34
	(helyfele) (Indul)		
Kolozsvár	(vendéglő) (Erk.)	10.07	5.59
	(Indul)	10.17	6.24
Nagyvárad	(vendéglő) (Erk.)	1.45	11.04
	(Indul)	1.50	11.25
Budapest	Érkezik	7.30	8.45

A vastagabb keretbe nyomtatott számok az esti 6 órától reggeli 5 óra 59 perczig számított éjjeli időt jelentik.

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Febr. 23.

Magyar aranyjáradék	117.90
Magyar vasuti kölesön	130.75
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	88.—
M. keleti vasuti államkötvény II. kibocs.	107.—
M. keleti vasuti államkötvény 1876. évi	92.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	96.—
M. földtehermentesítési kötv. záradékkal	94.50
Temes-bánáti földteherment. kötvény	95.50
Temes-bánáti földt. kötv. záradékkal	94.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	96.—
Horvátszlavon földteherm. kötvény	—
Magyar szőlődézma-váltási kötvény	97.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölesön	113.50
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	108.25
Osztrák járadék papírban	73.75
Osztrák járadék ezüstben	75.25
Osztrák járadék aranyban	91.30
1860. államsorsjegyek	128.—
Osztrák-magyar bankrészvény	814.—
Magyar hitelbank-részvény	288.—
Osztrák hitelintézet-részvény	294.50
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.62
20 frankos arany	9.52

Nyomatott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.

Német birodalmi márka	58.70
London (2 havi váltókért)	120.30
Magyar papíráradék	84.95

PIACZI ÁRAK.

		K.-Vásárhely február 16.	
		frt	kr
Hectoliter	legszebb	9	50
	Buza (tisza) közepes	8	40
	gyöngébb		
	Buza (vegyes)	7	—
	Rozs legszebb	5	70
	közepes		
	Árpa legzebb	5	—
	közepes		
	Zab legzebb	3	20
	közepes		
Kilogr.	Törökbuza	5	60
	Kása	12	—
	Borsó	7	—
	Lencse	12	—
	Fuszulyka	5	—
	Lenmag.		
	Burgonya	1	80
	Marhahus		40
	Disznóhus		44
	Juhhus		—
	Faggyu		32

Felölös szerkesztők:

T. Nagy Imre,

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Szabó Albert.

KORCSMA-REGALE 1—2

haszonbérbe kiadó!

A Csik-Szentkirály község és községi birtokos-ság korcsmaregale-joga három egymásutáni évre 1882. év ápril 24-től (Szt-György naptól) kezdődő-leg árverezés útján haszonbérbe kiadó.

Árverezni szándékozók netáni zárt írásbeli aján-lataikat az 1000 frt. évi minimalis haszonbér, mint kikiáltási ár 10 százalékát tevő bánatpénzzel fel-szerelve, márczius hó 26-áig Kristó Ferencz köz-ségi bíró urhoz intézhetik Csik-Szentkirályra (u. p. Csik-Szereda), hol a közelebbi feltételek is meg-tekintethetők.

Árverezés: márczius 26-án délután 2 órakor a község házánál.

